

Kommunale samarbejder på skatteområdet og på integrationsområdet

Det har siden 1999 været tilladt for kommuner at samarbejde på personligningsområdet. Det fremgår af skattestyrelseslovens § 1 A, stk. 1, at to eller flere kommuner med skatteministerens godkendelse kan udpege en person, der er ansat i en af kommunerne til at have det øverste ansvar for den kommunale skattemyndigheds ligningsarbejde vedrørende alle eller grupper af skattepligtige i de pågældende kommuner.

Fra den 1. januar 2003 kan kommunerne endvidere samarbejde om klagesagsbehandling på ligningsområdet. Fra 2003 kan kommunale fællesskaber stå for samarbejdet mellem kommunale skatteforvaltninger. Kommunale fællesskaber er selvstændige enheder adskilt fra kommunerne.

Endvidere er der fra den 1. januar 2003 gennemført øgede muligheder for kommunerne til at samarbejde med andre kommuner på integrationsområdet.

Det fremgår af integrationslovens § 5, stk. 2, at kommunalbestyrelsen efter aftale kan bemyndige en anden kommunalbestyrelse til helt eller delvis at forestå opgaver vedrørende introduktionsprogrammer for udlændinge, udbetaling af introduktionsydelse og hjælp i særlige tilfælde samt samordning af den almindelige integrationsindsats, som varetages af kommunalbestyrelsen.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1

På en del områder er nogle kommuner for små til at udføre opgaverne tilstrækkelig effektivt. Ved at der gives kommunerne mulighed for at samarbejde om myndighedsopgaver på disse områder, kommer der en større volumen i opgaverne, hvilket vil give kommunerne mulighed for at udføre opgaverne billigere og bedre.

Ad 2 og 3

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 1, må oplysninger om enkeltpersoners private forhold som udgangspunkt ikke videregives til en anden offentlig myndighed. Dette gælder ikke, hvis det følger af anden lov, at oplysninger må videregives.

I persondataloven opstilles endvidere en række regler for behandling af personoplysninger, som foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikkeelektronisk behandling af personoplysninger, der vil blive indeholdt i et register.

Det fremgår dog af bemærkningerne til § 2 i persondataloven, at loven ikke finder anvendelse, hvis reglerne om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling, såfremt dette er tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod direktivet om behandling af personoplysninger.

Der er derfor behov for at regulere, hvilke regler der skal gælde for udveksling af personoplysninger mellem kommuner, der samarbejder om udførelse af myndighedsopgaver. I den forbindelse er det vigtigt, at den kommune, der skal udføre opgaven, får de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen, og at den kommune, der bestiller opgaven, får mulighed for at få informationer tilbage, hvis den senere selv vil udføre opgaven.

Ad 4

Når en kommune overlader udførelsen af en myndighedsopgave til en anden kommune eller til et kommunalt samarbejde, vil det fortsat være borgerens hjemkommune, der har det overordnede ansvar for den pågældende myndighedsopgave. Klage over myndighedens afgørelse vil også skulle behandles af hjemkommunen, undtagen hvor andet er bestemt i den eksisterende lovgivning.

Ad 5

Den i 1996 nedsatte opgavekommission anbefalede øget brug af uformelle samarbejder mellem kommunerne, mens den var kritisk over for øget brug af mere forpligtende mellemkommunale samarbejder såsom aktieselskaber eller mellemkommunale fællesskaber. Mere formelle mellemkommunale fællesskaber rejser visse demokratiske problemstillinger, giver en mere uklar ansvarsfordeling mellem forvaltningsniveauerne og giver en mindre overskuelig struktur for borgerne. Det kan f.eks. være et problem, at det er vanskeligt for vælgerne at placere et politisk ansvar, hvis samarbejdsorganet ikke er valgt af befolkningen, men er udpeget af politikere.

I det uformelle samarbejde er kommunalbestyrelsen enten direkte repræsenteret i det besluttende organ eller via kommunens hierarkiske system. Dermed har kommunalbestyrelsen også det direkte ansvar og kan direkte stilles til ansvar over for vælgerne. I det mere formelle mellemkommunale fællesskab er medlemmer af de besluttende organer udpeget af kommunalbestyrelsen, men er ikke nødvendigvis medlemmer af kommunalbestyrelsen.